

Bestuurlijke Aanbevelingen

Stand van zaken per 1 maart 2022

Toelichting:
In bijgaand overzicht zijn alle nog openstaande aanbevelingen opgenomen uit onderzoeksrapporten van de Randstedelijke Rekenkamer, de externe accountant en Concerncontrol. Bij de aanbevelingen wordt aangegeven uit welk onderzoeksrapport deze afkomstig is/zijn en hoeveel van de aanbevelingen uit dit onderzoek er zijn afgerond.

- aanbeveling is afgerond
- deadline is ongewijzigd
- deadline is eenmaal doorgeschoven
- deadline is meerdere malen doorgeschoven
- aanbeveling is vervallen

Financieel toezicht gemeenschappelijke regelingen *Auteur onderzoek: Randstedelijke Rekenkamer*
Vastgesteld op: 14 december 2015

Openstaande aanbevelingen:

Nr	Aanbeveling	Bestuurlijke reactie	Eigenaar	Deadline	Voortgang per 1 september 2021	Status/Deadline	Voortgang per 1 maart 2022	Status/Deadline
1	Spreek met GS af om een visie op het financieel toezicht op gemeenschappelijke regelingen te ontwikkelen en om deze visie vast te leggen in beleid. Spreek af dat de risicogerichte benadering hierin wordt meegenomen.	Wij zijn bereid hieraan mee te werken. Voor het uitoefenen van het financieel toezicht op de gemeenschappelijke regelingen is op dit moment een ambtelijk beoordelingskader beschikbaar. Voor de begrotingscyclus 2016 zal dit kader worden toegepast. Daarbij zal het toezicht in lijn met het Gemeenschappelijk Toezichtskader 2014 worden uitgevoerd. Dit houdt in dat een risicogerichte benadering daarvan onderdeel uitmaakt. Afhankelijk van de resultaten van de begrotingsronde 2016 zal worden bezien of wij een nadere visie dienen vast te stellen.	KAB/IBT	2017-K1	De eindversie is in concept gereed. De koepels IPO en VNG zijn akkoord. Met het Rijk is nog overleg gaande over een eventuele technische aanpassing van de wet voor wat betreft het ingaan van de termijn met betrekking tot preventief toezicht. Afhankelijk van de handelingsnelheid zou deze aanpassing nog toegevoegd kunnen worden aan het GTK. Voor het Vakberaad Gemeentefinancien september 2021 zal het GTK GR ter afhandeling aldaar worden geagendeerd. Wellicht kan aan dit langlopende traject dan in 2021-K3 een eind komen.	2021-K3	Naar verwachting zal het gemeenschappelijk toezichtkader voor de gemeenschappelijke regelingen in april 2022 aan GS ter vaststelling worden aangeboden.	2022-K2

Aanbestedingsprocedure projecten boven EU-grenzen *Auteur onderzoek: Concerncontrol*
Vastgesteld op: 3 oktober 2017

Openstaande aanbevelingen:

Nr	Aanbeveling	Bestuurlijke reactie	Eigenaar	Deadline	Voortgang per 1 september 2021	Status/Deadline	Voortgang per 1 maart 2022	Status/Deadline
2	Neem beheersmaatregelen gericht op risicomanagement bij aanbestedingen en de uitvoering van het project, niet alleen risico's en beheersmaatregelen ten aanzien van rechtmatigheid maar ook aanbesteding specifieke (flankerende) risico's. Het benoemen van risicocategorieën (bijvoorbeeld bestuurlijke risico's, omgevingsrisico's, financiële risico's enzovoorts) draagt er aan bij dat risicoanalyses gestructureerd plaatsvinden. Hiervoor kunnen de beschrijvingen van B&U als voorbeeld dienen.	De aanbeveling ten aanzien van het uitvoeren van structurele risicoanalyses wordt overgenomen. Deze processtap is inmiddels opgenomen in de concept AO Europees aanbesteden. Daarmee wordt een risicoanalyse (specifiek gericht op het aanbestedingsproces) uitgevoerd bij elke Europese aanbesteding, en worden de risico's en beheersmaatregelen tijdens het proces opgevolgd. Er zal worden verkend of de B&U aanpak voor risicobeheersing organisatiebreed voor projecten kan worden toegepast. Nu al wordt deze aanpak bij B&U aanbestedingen, maar incidenteel ook bij aanbestedingen voor andere directies uitgewisseld en geeft een B&U risicoadviseur in voorkomende gevallen advies.	CZ/Sl ism CC	2018-K4	Het proces Europees aanbesteden is in Engage gereed voor beoordeling door accountant. Dit proces van beheersrisico's in beeld gebracht. In het onderzoek wordt echter naast beheersmaatregelen ook gesproken over aanbestedings specifieke risico's. Dit onderdeel van het advies zal in 2021-K3 opgepakt worden.	2022-K1	Het inkoopproces in Engage is inmiddels door de accountant beoordeeld. Verbeteringen worden bij de jaarlijkse actualisatie meegenomen. Binnen het inkoopproces wordt er ook gekeken naar aanbestedings specifieke risico's. Dit maakt onderdeel uit van het proces.	afgerond
3	Richt een centrale database in waar de risicoanalyses en evaluaties worden bewaard om zo het lerend vermogen binnen de provincie te versterken;	De aanbeveling inzake het inrichten van een centrale database voor het bijhouden en opvolgen van risicoanalyses en evaluaties zullen wij verkennen in concernbreed verband. Het lijkt namelijk effectiever om dit op te pakken voor alle grotere projectrisico's en evaluaties en niet alleen die rond het aanbestedingsproces.	AD/CC	2018-K4	PNH beschikt over verschillende instrumenten voor risico-registratie en beheersing, waaronder Engage voor procesrisico's. In het najaar 2021 wordt geïnvesteerd in een key control dashboard waarbinnen verschillende anderssoortige risico's zoals risico's op het vlak van de informatiebeveiliging worden beheerst. De implementatie hiervan wordt uiterlijk in 2022-K2 verwacht.	2022-K2	Definition of done - De GRC/ ISMS tool is geïmplementeerd Status - De functionele eisen zijn uitgewerkt. - Een marktverkenning heeft plaatsgevonden - De aanbesteding is in de voorbereidingsfase Deadline De implementatie van de GRC/ ISMS in het 2e kwartaal is niet gehaald. Gestreefd wordt om de implementatie ultimo boekjaar af te ronden.	2022-K4

Nr	Aanbeveling	Bestuurlijke reactie	Eigenaar	Deadline	Voortgang per 1 september 2021	Status/ Deadline	Voortgang per 1 maart 2022	Status/ Deadline
8	Volledige en juiste verantwoording van inkomende subsidies De provincie ontvangt van diverse subsidiegevers subsidie. (...) De provincie heeft momenteel geen inzicht in de maatregelen die dit betreft. Er is geen sprake van een centrale registratie van inkomende subsidies en de functie om de volledigheid van inkomende subsidies te bewaken is binnen uw organisatie niet belegd. Wij adviseren u een inventarisatie van (rechten op) inkomende subsidies te maken en in de organisatie in te regelen dat de volledigheid van de verantwoorde inkomende subsidies periodiek wordt vastgesteld. De nadruk ligt daarbij ook op de manier waarop de provincie zorgt dat subsidiebeten juist (in overeenstemming met de geleverde prestaties) worden toegekend aan het jaar.	In onze begroting en administratie zijn uiteraard de ontvangsten in het kader van de subsidies opgenomen en in beeld. Het punt wat de accountant maakt is dat wij moeilijk kunnen antwoorden op deze registratie volledig is. Wij zullen bij de jaarrekening 2018 een eerste inventarisatie maken van de ontvangen subsidies en de wijze van toerekenen (op basis van geleverde prestaties). Voor de langere termijn zal onderzocht worden of de centrale registratie ook structureel in de organisatie ingericht moet worden met de daarbij behorende ambtelijke capaciteit.	CZ BEL B&U	2019-K3	Dit punt zou conform het jaarplan van de sector CZ/Financiën worden uitgewerkt in 2021. De focus ligt in 2021 echter nog vooral op de volledige en juiste verantwoording in de jaarrekening. Begin 2022 zal het proces ook structureel in kaart worden gebracht om de volledigheid en juistheid hiervan te kunnen gaan borgen.	2022-K2	Proces zal in 2022 in kaart gebracht worden. De externe accountant heeft deze aanbeveling herhaald: - Managementletter 2021 aanbeveling 11	2023-K3
9	Juiste toerekening van subsidiebelastingen Inzicht in de naleving van voorwaarden door en voortgangsinformatie van organisaties waaraan uw provincie subsidie verstrekt, zijn van belang voor de juiste toerekening van subsidiebelastingen aan boekjaren. In de huidige situatie volgt uw provincie niet het stelsel van baten en lasten bij het verantwoorden van subsidiebelastingen. Wij zijn in overleg met uw organisatie om de consequenties en te ondernemen acties voor de verslaggeving 2018 en verder te bepalen. Verwerking van de subsidiebelastingen in overeenstemming met het stelsel van baten en lasten heeft naar verwachting een materiële invloed op uw financiële positie (en gerealiseerd resultaat 2018).	De toerekening van de subsidiebelastingen heeft in de achterliggende weken de nodige aandacht gehad. Er is overleg geweest met de accountant, de andere provincies en de (landelijke) commissie BBV. De uitkomst is dat provincies hier verschillend mee omgaan, maar dat de huidige lijn van onze provincie niet overeenkomt met de lijn van de accountant en de commissie BBV. Kortgezegd betekent dit dat subsidiebelastingen niet geboekt moeten worden op het moment dat de beschikking verleend wordt, maar op het moment dat de onderliggende prestaties door de subsidieontvanger zijn gerealiseerd. Zowel voor onze balansposities (reserves, verplichtingen) als voor onze procedures (informatieverstrekking vanuit de subsidieontvangers) heeft dit grote consequenties. Wij zijn in overleg met de accountant om hier in praktische zin voor de jaarrekening 2018 invulling aan te geven. Wij spreken daarbij onze zorg uit over de werklast (in en extern) en de communicatie richting de subsidieontvangers omdat de provincie een betrouwbare partner wil zijn die geen bestaande afspraken openbrekt. Het IPO is al geruime tijd in gesprek met BZK en de Commissie BBV over de "V&A verwerking subsidies" in de begroting/jaarrekening van de provincies. De provincies hebben de volgende bezwaren aangegeven: - de V&A leidt tot aanzienlijke extra administratieve lasten die indruist tegen het doel van het Rijksbrede Subsidiekader: extra aanpassingen in bestaande subsidieverdelingen, subsidieprocessen en subsidiebeschikkingen. Daarnaast moeten extra afspraken gemaakt worden over voortgangsrapportages, personele inzet voor bewaking van de ontvangst van de voortgangsrapportages en verwerking hiervan in het subsidiedossier en de boekhouding. Ook voor de subsidieontvanger betekent dit veel extra inspanningen. - De V&A leidt tot grote financiële verschuivingen in begroting en jaarrekening en daarmee tot veranderingen in de financiële positie. De PNH is bezig met het treffen van voorbereidingen om in oktober 2019 een brief naar subsidieontvangers te sturen om informatie op te vragen over de mate van realisatie van de afgesproken activiteiten per jaarinde en om deze informatie te verwerken. Hiermee geeft de PNH zo goed mogelijk opvolging aan de richtlijn van de Commissie BBV.	CZ/FIN	2019-K3	Definition of done - Administratie ingericht - Financiële Verordening op dit punt aangepast - Financiële Verordening vastgesteld door Provinciale Staten Status De voorbereiding voor uitvoering is gereed. De laatste stap hierin is het vastleggen van de wijze van toerekening in de Financiële Verordening o.g.v. artikel 216 PW. Deze wijziging is reeds verwerkt in de verordening welke in het vierde kwartaal 2021 ter vaststelling aan Provinciale Staten zal worden aangeboden. Deadline wijzigt van 2021-K3 naar 2021-K4 De externe accountant heeft deze aanbeveling herhaald; Accountantscontrole 2019, aanbeveling 8.	2021-K4	Definition of done - Administratie ingericht - Proces aangepast op de nieuwe methodiek - Financiële Verordening op dit punt aangepast - Financiële Verordening vastgesteld door Provinciale Staten Status De noodzakelijke aanpassingen in de administratie en processen zijn geïmplementeerd, er wordt gewerkt in lijn met de nieuw voorgeschreven methodiek met betrekking tot het toerekenen van subsidiebelastingen. De laatste stap hierin is het vastleggen van de wijze van toerekening in de Financiële Verordening o.g.v. artikel 216 PW. Het grensbedrag voor de juiste toerekening van de subsidiebelastingen ad 1,5 mfl. euro is opgenomen in artikel 3.5 van de vastgestelde financiële verordening 2021 De externe accountant heeft deze aanbeveling herhaald: Accountantscontrole 2019, aanbeveling 8 - Managementletter 2021, aanbeveling 12	afgerond
16	(Fraude)risico-analyse Uw organisatie beschikt momenteel niet over een analyse van risico's (waaronder frauderisico's) voor de belangrijkste bedrijfsprocessen, zoals investeren, inkopen, betalen, salarissen, subsidieverstreken, diverse opbrengststromen, management-schattingen en het beheersen van verbonden partijen. De beschikbare procesbeschrijvingen zijn niet actueel en geven te weinig inzicht in de belangrijkste interne beheersmaatregelen die de risico's afdekken. Wel begrijpen wij uit de gesprekken dat veel aandacht bestaat voor risicomanagement. Fraude-analyse en -preventie zijn nog geen zichtbaar onderdeel van uw interne beheersing. Wel merken wij uit gesprekken met uw medewerkers dat belang wordt gehecht aan het vermijden en ontdekken van fraude. Periodiek overleg in uw directieteam en tussen de directie en het college van gedeputeerde staten over de frauderisicoanalyse draagt bij aan het actueel houden van het inzicht in de kwetsbare plekken in uw organisatie. Mogelijke onderwerpen zijn de aard, frequentie en diepgang van de uitgevoerde frauderisicoanalyses, de uitkomst daarvan en de manier waarop de organisatie de frauderisico's opvolgt en monitort.	Voor de primaire processen subsidies, salarissen, inkopen en aanbestedingen zijn de risico-analyses voor een belangrijk deel in concept aanwezig. De verdere borging en vastlegging is nog wel punt van aandacht. Er lopen op dit moment diverse initiatieven in de organisatie om de processen te verbeteren. Wij zullen de gesignaleerde punten van de accountant hierbij betrekken. In overleg met de integriteitscoördinator is in 2018 een eerste concept fraude-risico analyse opgesteld. Wij zullen deze voor de afronding van het jaarrekening 2018 gereed maken	AD/CC	2019-K2	Definition of done - Fraudebeleidsnota opgesteld - Frauderisico-analyse opgesteld Status De risico-analyse en beleidsnota zijn in voorbereiding. Verwacht wordt dat de beleidsnota in K4-2021 ter vaststelling aan PS wordt aangeboden. De externe accountant heeft deze aanbeveling herhaald; Accountantscontrole 2019, aanbeveling 6 Accountantscontrole 2020, aanbeveling 10.	2021-K4	Definition of done - Vastgesteld provinciaal fraudebeleid. - De frauderisico-analyse voor de belangrijkste bedrijfsprocessen is uitgevoerd Status - Provinciaal fraudebeleid is opgesteld, waarbinnen de PDCA cyclus op dit vlak is beschreven. - De procesrisico's in de beschreven processen in de processtool zijn gecategoriseerd, waarmee de frauderisico's expliciet zijn gemaakt. - Een meer uitgebreide frauderisico-analyse is in voorbereiding, waarbij voor de borging de proceseigenaren zullen worden betrokken. De externe accountant heeft deze aanbeveling herhaald: - Managementletter 2021, punt 6 - Managementletter 2021, punt 7	2022-K4

Accountantscontrole 2018 Auteur onderzoek: Accountant
Vastgesteld op: 8 juli 2019

Openstaande aanbevelingen: 1 /14

Nr	Aanbeveling	Bestuurlijke reactie	Eigenaar	Deadline	Voortgang per 1 september 2021	Status/ Deadline	Voortgang per 1 maart 2022	Status/ Deadline
3	<p>Risicomanagement moet verbeteren door procesbeschrijvingen te baseren op risicoanalyses, door de keycontrols te beschrijven die de risico's afdekken en door frauderisicobeheersing en -preventie zichtbaar onderdeel te maken van uw interne beheersing.</p> <p>In processen is onvoldoende functiescheiding en interne controle ingebouwd, waardoor fouten en onzekerheden niet of pas achteraf worden gesignaleerd.</p> <p>De ICT die relevant is voor financiële processen biedt onvoldoende basis om te kunnen vertrouwen op geautomatiseerde beheersmaatregelen en ondersteunt een meer procesmatige inrichting van de interne beheersing niet.</p>	<p>Binnen de organisatie is eind vorig jaar het project "processen centraal" opgestart. Processen die een groot financieel belang hebben en/of risicovol zijn (subsidie, inkoop/aanbesteding) zijn in kaart gebracht. Het project is erop gericht om de eigen wensen in het kader van lean, kwaliteit en ISO te verbinden aan de eisen inzake betrouwbaarheid en rechtmatigheid die de accountant heeft benoemd. Daarbij zullen we per proces de risico's, beheersmaatregelen en interne controles in beeld brengen inclusief een jaarlijkse toets hierop.</p> <p>Daarnaast is aandacht voor de follow up van de door de accountant uitgevoerde IT-audit</p>	CZ	2020-K4	<p>Geautomatiseerde beheersmaatregelen</p> <p>De accountant geeft aan dat de ICT die relevant is voor financiële processen onvoldoende basis biedt om te kunnen vertrouwen op geautomatiseerde beheersmaatregelen.</p> <p>Binnen het project processen centraal werken we aan de opzet om application controls vast te kunnen leggen in de processentool.</p> <p>We streven er naar de opzet van de application controls in de processentool gedurende 2021 uit te werken, zodat aansluitend de processen op kwaliteitsniveau A met deze gegevens kunnen worden verrijkt.</p> <p>Aansluitend dient een inventarisatie uitgevoerd te worden naar de bestaande geautomatiseerde beheersmaatregelen in de systemen van de provincie; en beoordeeld te worden of deze voldoende basis bieden voor de interne beheersing.</p> <p>De streefdatum blijft ongewijzigd.</p>	2021-K4	<p>Geautomatiseerde beheersmaatregelen</p> <p>Definition of done</p> <p>De constatering van de accountant dat de ICT die relevant is voor financiële processen onvoldoende basis biedt om op te kunnen steunen bij de accountantscontrole is veelomvattend.</p> <p>Immers de provincie maakt voor haar bedrijfsvoering gebruik van meerdere systemen, ieder met een eigen mate waarin ICT de interne beheersing ondersteunt. De geautomatiseerde ondersteuning definiëren wij als zgn. automated controls.</p> <p>Status</p> <p>Een inventarisatie dient uitgevoerd te worden naar de bestaande geautomatiseerde beheersmaatregelen in de systemen van de provincie voor de belangrijkste processen.</p> <p>Beoordeeld dient te worden of deze voldoende basis bieden voor de interne beheersing, welke leemten er zijn en de omvang hiervan.</p> <p>De uitkomst hiervan bepaalt op proces- en systeemniveau op welke termijn hierin kan worden voorzien.</p>	2023-K4

Managementletter 2019 Auteur onderzoek: Accountant
Vastgesteld op: 26 november 2019

Openstaande aanbevelingen: 1 /9

Nr	Aanbeveling	Bestuurlijke reactie	Eigenaar	Deadline	Voortgang per 1 september 2021	Status/ Deadline	Voortgang per 1 maart 2022	Status/ Deadline
3	<p>Verdeelsleutels investeringen-onderhoud</p> <p>De verantwoordelijkheid van investeringen in en onderhoud van wegen en vaarwegen vraagt om een scherp onderscheid tussen bedragen die dienen te worden geactiveerd en afgeschreven of direct ten laste van de exploitatie moeten worden gebracht. Uw organisatie werkt aan een systematiek die zo goed mogelijk rekening houdt met het voorgeschreven onderscheid en tegelijk de praktische uitvoerbaarheid van verantwoording en administratie borgt.</p>	<p>Intern wordt gewerkt aan het vereenvoudigen van de administratie rondom gecombineerde projecten met verschillende dekkingsbronnen (nieuwe investeringen, vervanging, onderhoud). Onderdeel hiervan is de te hanteren verdeelsleutel. Met de accountant is overeenstemming dat hiervoor de zogenaamde SSK raming wordt gebruikt, op basis waarvan ook het uitvoeringskrediet en -budget wordt aangevraagd. Van belang hierbij is dat er een duidelijke splitsing is gemaakt naar dekkingsbron. De methodiek wordt op dit moment verder uitgewerkt en daarna geïmplementeerd.</p>	CZ/FIN B&U/KBI	2020-K4	<p>Er is een uitgewerkt voorstel wat de afgelopen periode nader is geconcretiseerd en waarin diverse praktische uitwerkingen zijn opgenomen. Implementatie staat in het 2021-K4. Dit betreft voornamelijk het uitrollen/uitleggen van de systematiek.</p> <p>Deadline wijzigt van 2021-K3 naar 2021-K4</p>	2021-K4	<p>Er is een uitgewerkt voorstel wat de afgelopen periode nader is geconcretiseerd en waarin diverse praktische uitwerkingen zijn opgenomen. De implementatie (waaronder het uitleggen en uitrollen) van de eerste vereenvoudiging in systematiek heeft in Q4 plaatsgevonden.</p> <p>In 2022 vindt mogelijk een tweede beoordeling en vereenvoudiging van de methodiek plaats.</p>	2022-K4

Accountantscontrole 2019 Auteur onderzoek: Accountant
Vastgesteld op: 29 juni 2020

Openstaande aanbevelingen:

1/12

Nr	Aanbeveling	Bestuurlijke reactie	Eigenaar	Deadline	Voortgang per 1 september 2021	Status/Deadline	Voortgang per 1 maart 2022	Status/Deadline
2	Risicomanagement en procesbeschrijving Risicomanagement moet verbeteren door procesbeschrijvingen te baseren op risicoanalyses, door de keycontrols te beschrijven die de risico's afdekken en door frauderisicobeheersing en -preventie zichtbaar onderdeel te maken van uw interne beheersing. In 2019 is gestart met het beschrijven van de belangrijkste processen van uw provincie. Tot heden hebben wij een beperkt deel van de beschrijvingen ontvangen. Wij adviseren u om dit project in 2020 af te ronden.	Op dit moment zijn circa 50 à 60 (deel)processen beschreven in een nieuwe tool voor de vastlegging van processen. Dit is een belangrijke basis om de kwaliteit van de processen te kunnen monitoren en hierop controles uit te kunnen voeren. De risico-analyse per proces en de key-controls zullen verder uitgewerkt worden. Met de accountant is afgesproken dat bij de interimcontrole 2020 (najaar 2020) de procesbeschrijvingen inhoudelijk verder beoordeeld zullen worden.	CZ/ Processen centraal	2021-K2	Voortgang procesbeschrijvingen De eerste tranche aan processen is ultimo 2020 op het vereiste kwaliteitsniveau gebracht. De tweede processtranche is gereed om bij de interimcontrole in september 2021 door de accountant kunnen worden meegenomen. Voor enkele relevante processen is door de proceseigenaar besloten de voortgang te temporiseren. Het project processen centraal wordt m.i.v. het vierde kwartaal ondergebracht in de lijn, waarna de voortgang expliciet wordt neergelegd bij de proceseigenaren. De uitkomst van de controle door de accountant in het derde kwartaal is bepaald om vast te stellen of dit punt adequaat is afgerond. Om deze reden verschuift de deadline met een kwartaal tot het moment dat de accountantscontrole heeft plaatsgevonden. Deadline wijzigt van 2021-K2 naar 2021-K3	2021-K3	Definition of done - Risico-analyses en interne beheersing als onderdeel van procesbeschrijvingen zijn geïmplementeerd. Status - De opzet van de processtool voorziet in de mogelijkheid om procesrisico's en beheersmaatregelen vast te leggen. - Een kwaliteitsmodel is ontwikkeld waarin is vastgelegd dat processen op A niveau worden voorzien van risico's en beheersmaatregelen. - Een consistentiecheck is bevestigd bij VIC om te toetsen of op een juiste manier rekening wordt gehouden met de risico's en interne beheersing	afgerond
3	Functiescheiding In enkele processen (inkopen en memoriaalboekingen) is in 2019 onvoldoende functiescheiding en interne controle ingebouwd, waardoor fouten en onzekerheden mogelijk niet of pas achteraf worden gesignaleerd.	In de procesbeschrijvingen wordt de controle-technische functiescheiding inzake inkoop en memoriaalboekingen opgenomen. Voor de memoriaalboekingen zijn vanaf medio 2019 waarborgen ingebouwd (4-ogenprincipe, eisen aan de onderbouwing) om fouten en onzekerheden te voorkomen.	CZ/ Processen centraal	2020-K4	Functiescheiding inkoopproces De procesbeschrijving inkoop is gereed; rekening houdend met de controle-technische functiescheiding. De procesbeschrijving wordt ter toetsing voorgelegd aan de accountant in het 3e kwartaal van 2021. Om deze reden verschuift de deadline van 2021-K2 naar 2021-K3. Functiescheiding memorialen Voor memorialen is het proces beschreven en 'live', de functiescheiding is hierin geborgd en wordt ook (automatisch) afgedwongen door gebruik te maken van de workflow in Topdesk. Voor memorialen is punt dus afgedaan	2021-K3	Definition of done - De minimaal noodzakelijke controle-technische functiescheiding in het inkoop- en memorialenproces is beschreven. Status In de procesbeschrijvingen zijn de functiescheidingen uitgewerkt.	afgerond
7	Rechtmatigheid Met ingang van 2021 dient het college van gedeputeerde staten een rechtmatigheidsverantwoording af te geven. (...) Uw organisatie moet een proces inrichten waarbij het college van gedeputeerde staten zelf tot een oordeel kan komen over de financiële rechtmatigheid van transacties.	In de organisatie worden voorbereidingen getroffen om de rechtmatigheidsverantwoording te implementeren. Met onze goed functionerende Verbijzonderde Interne Controle zijn wij goed voorgesorteerd op deze ontwikkeling.	AD/CC	2020-K4	Definition of done - Proces in beschreven in Engage proces - Proces is geïmplementeerd en proefgedraaid. Status - De procesbeschrijving is onderhanden en zal in K4 beschikbaar zijn. - Inmiddels is bekend geworden dat de rechtmatigheidsverantwoording pas vanaf begrotingsjaar 2022 zal ingaan. Voor 2021 worden Gedeputeerde Staten reeds meegenomen in het Verbijzonderde Interne Controleplan 2021/2022 en de tussentijdse uitkomsten van de rechtmatigheidsonderzoeken. De externe accountant heeft deze aanbeveling herhaald; Accountantscontrole 2020, aanbeveling 11.	2021-K4	Definition of done - Proces in beschreven in Engage proces - Proces is geïmplementeerd en proefgedraaid. Status - De provincie is in afwachting van de definitieve wetgeving op dit vlak. - De procesbeschrijving kan hierop worden aangepast zodra de wetgeving definitief is. Deadline - De deadline is verzet in afwachting van de definitieve wetgeving. De externe accountant heeft deze aanbeveling herhaald; Accountantscontrole 2020, punt 11	2022-K4

Managementletter 2020 Auteur onderzoek: Accountant
Vastgesteld op: 1 december 2020

Openstaande aanbevelingen:

1/9

Nr	Aanbeveling	Bestuurlijke reactie	Eigenaar	Deadline	Voortgang per 1 september 2021	Status/Deadline	Voortgang per 1 maart 2022	Status/Deadline
5	Risicomanagement en proces-inrichting Koppel de beschreven processen duidelijk aan de beschrijving van de boekingsgangen in het nog af te ronden Accounting Manual.	De aanbeveling om procesbeschrijvingen te koppelen aan een beschrijving van de boekingsgangen in het nog af te ronden Accounting Manual maakt onderdeel uit van de planning. Het streven is om dit per jaareinde op hoofdlijnen voor de belangrijkste boekingsgangen af te ronden.	CZ/ Processen centraal	2021-K4	Processen in relatie tot boekingsgangen De processtool Engage Process is ingericht zodat de relatie met boekingsgangen die worden beschreven in het accounting handboek kan worden gelegd. Hiermee hebben we de mogelijkheid om de koppeling met het accounting manual te leggen beschikbaar. Zodra het handboek gereed is zullen de procesbeschrijvingen worden verrijkt met deze data. We verwachten dat het accounting handboek in de loop van 2021 gereed komt; en de koppelingen voor einde boekjaar zijn te leggen.	2021-K4	Definition of done - De systematiek is ingericht om de procesbeschrijvingen en accounting manual te kunnen koppelen. - Er zijn procesafspraken gemaakt die borgen dat de koppelingen goed worden onderhouden. - De procesbeschrijvingen en boekingsgangen die beschikbaar zijn in de accounting manual bevatten cross-referenties. Status - De beschrijving van de accounting manual is onderhanden (CZ) - De accounting manual voorziet in verwijzingen naar de procesbeschrijvingen in Engage proces Deadline - De deadline om dit af te ronden in 2021 is niet gehaald	2022-K4

Nr	Aanbeveling	Bestuurlijke reactie	Eigenaar	Deadline	Voortgang per 1 september 2021	Status/Deadline	Voortgang per 1 maart 2022	Status/Deadline
2	IT-beheersing De ICT die relevant is voor financiële processen biedt onvoldoende basis om te kunnen vertrouwen op geautomatiseerde beheersmaatregelen en ondersteunt een meer procesmatige inrichting van de interne beheersing niet. Nog niet alle verbeteradviezen naar aanleiding van onze vorige controles zijn opgevolgd. Een belangrijk aandachtspunt voor de interne beheersing is de voortgang in verbeteringen op het gebied van ICT-beheersmaatregelen, door het belang van een goed beveiligde IT-omgeving voor uw bedrijfsvoering en informatievoorziening en vanuit het oogpunt van continuïteit en betrouwbaarheid. Uw medewerkers verwachten dat de resterende tekortkomingen in de zomer van 2021 zijn opgelost.	De geconstateerde aandachtspunten worden onderschreven. De adviezen voor verdere verbetering zijn afgelopen jaar nadrukkelijk onderdeel geweest van het verder op orde krijgen van het IT-beheer en hebben daar naar nodig geleid tot aanpassingen in het beheer of het verkrijgen van het benodigde inzicht. Genoemde verbeterpunten zijn ons inziens inmiddels opgelost. Afpraak is dat Noordboek bij de interim controle 2021 voor deze punten toetst of zij in voldoende mate worden beheerst. <i>a) Het incomplete autorisatiebeheer in de Active Directory (AD) betrof manco's bij gebruikers-, beheer en systeemaccounts. Hiervoor is beleid bepaald en geschoond. Door een periodieke rapportage hebben we zicht op de betreffende accounts.</i> <i>b) Onvoldoende toezicht op de functie Data Base Administrator (DBA) De provincie baseert zich in dit verband op de zgn. 3402 verklaring van de serviceprovider(s). In deze verklaring zijn de afspraken over beheersing en informatiebeveiliging opgenomen van de serviceproviders (waar onder de DBA werkzaamheden). De 3402 verklaring is een internationale outsourcing standaard, die door een onafhankelijke, daartoe bevoegde instantie (vaak een accountantskantoor) wordt afgegeven.</i> <i>c) Geen eigen beheer van de Configuration Management Database (CMDB). Het CMDB beheer vindt extern plaats. Momenteel is het interne beheer in ontwikkeling maar nog niet operationeel. Dit is niet van invloed op het jaarrekeningproces.</i> <i>d) De incomplete continuïteitsmaatregelen. De continuïteit- en beveiligingsmaatregelen zijn continu een punt van aandacht. De serviceorganisaties (SSO's) maken periodiek back-ups en testen periodiek het recover/restore proces. Gezien de laatste ontwikkelingen, het corrupt raken van back-ups door hacking, beoordelen we samen met de SSO's of hierover voldoende adequate afspraken zijn gemaakt.</i>	CZ/CID	2021-K4	ad c) Het project om het PMH deel van de CMDB in eigen beheer te nemen loopt nog. De planning zoals die is aangegeven (afronding 2021-K4), is nog steeds actueel. De overige aandachtspunten beschouwen wij als afgerond. ad a) Wat betreft de aanbeveling beheeraccounts en systeemaccounts zijn naast een significante vermindering van de aantallen zowel beleidsmatig als procesmatig afspraken gemaakt, waarmee is voldaan aan de implementatie van de ordening en opschoning van AD accounts en de rapportage. Binnen de provincie is op de devices (laptops) in principe twee-factor-authenticatie afgedwongen en externen krijgen altijd het verzoek om een extra factor voor authenticatie vanuit Microsoft Azure AD. ad b) De aanbeveling met betrekking tot de DBA werkzaamheden, maakt onderdeel uit van de jaarlijkse auditwerkzaamheden. De externe IT-auditor van onze shared service organisation (SSO) heeft geoordeeld dat de beheer processen op orde zijn en dit vastgelegd in een zogenaamde ISAE3402 rapportage. Tussentijds wordt maandelijks over de DBA werkzaamheden gerapporteerd door de SSO. Op basis van de beschikbare rapportages en maandelijks werkzaamheden zien wij op dit moment geen reden om aanvullende beheersmaatregelen te implementeren, ad d) Continuïteit dient ons inziens primair vanuit de jaarrekeningcontrole te worden gezien en derhalve gericht te zijn op de werkzaamheden die Mybrand in dit verband uitvoert. Mybrand is de SSO organisatie waarbij SAP in beheer is. Om te voldoen aan de aanbeveling is met Mybrand middels het contract een aantal beheersdoelstellingen afgesproken, waarover periodiek in de serviceleversrapporten wordt gerapporteerd. Naast periodieke rapportage/bewaking wordt Mybrand jaarlijks door een externe IT-auditor getoetst op afgesproken beheerdoelstellingen en de daaraan gerelateerde beheersmaatregelen. De hierover afgegeven ISAE3402 verklaring geeft aan dat er geen afwijkingen zijn geconstateerd m.b.t de gestelde beheersmaatregelen. De provincie ziet dan ook geen continuïteitsrisico i.h.k.v. de	2021-K4	c) Het project om te komen tot een eigen CMDB is een complexe project waarbij de doorlooptijd langer is geweest dan wenselijk. Het project bevindt zich momenteel in de afrondende fase en zal naar verwachting begin tweede kwartaal opgeleverd worden. De overige punten waren al eerder afgerond. De externe accountant heeft deze aanbeveling herhaald: - Managementletter 2021, aanbeveling 8 - Managementletter 2021, aanbeveling 9	2023-K2
4	Potentiele kwetsbaarheid Jaarrekeningtraject Achtergrond Het jaarrekeningtraject is in belangrijke mate afhankelijk van een beperkt aantal medewerkers. <i>Advies</i> Om kwetsbaarheid van uw organisatie voor het volgende jaarrekeningtraject te vermijden zorgt u voor verdere verbreding van kennis binnen uw organisatie.	De Provincie is zich bewust van deze kwetsbaarheid. De medewerkers betrokken in het jaarrekeningproces zijn ook verantwoordelijk voor het tot stand komen van de overige P&C producten. Er is aandacht voor de verbreding van de kennis.	CZ/FIN	2022-K1	Door projectmatiger te gaan werken en door aanpassing van de organisatorische inrichting binnen de sector financiën komt hier meer sturing op. Er wordt aangewerkt om externe kennis te vervangen voor kennis in huis en door versterking van het team Financieel beheer. Na interne goedkeuring (Directie en OR) kan gestart worden met de inrichting.	2022-K1	OR en Directie hebben ingestemd met het inrichtings- en ontwikkelingsplan van Financien. Het versterken van de financiële organisatie is hierin gebod. Uitbreiding van kennis en formatie is reeds in gang gezet en verambtelijking in functies heeft plaatsgevonden. Daarnaast is in de werkgroepen voor het jaarrekeningtraject een grotere verdeling van verantwoordelijkheden doorgevoerd.	afgerond
6	SISA Achtergrond Met de SISA-bijlage legt u verantwoording af over de besteding van de middelen die de provincie ontvangt van het Rijk. Omdat in 2020 totaal 17 veelal meerjarige regelingen onder de SISA-verantwoording zijn gebracht, is de SISA-bijlage uitgebreider dan in eerdere jaren, toen over 4 regelingen verantwoording werd afgelegd. Dit leidt tot een aanzienlijke extra administratieve last voor uw medewerkers en controlewerk voor ons. Uw verbijzonderde interne controlemedewerkers en wij hebben de SISA-controle dit jaar tijdens de jaarrekeningcontrole samen uitgevoerd. Dit gaf aanleiding tot diverse aanpassingen die in de definitieve tabel zijn gecorrigeerd. <i>Advies</i> Wij adviseren om de verantwoordelijkheid voor de SISA-bijlage centraal in de lijn te beleggen. Dit stelt de verbijzonderde interne controle in staat om gedurende het jaar al controles uit te voeren, vermindert de kans op afwijkingen en draagt bij aan succesvolle afrekening van de SISA-bijdragen met het Rijk.	We onderschrijven het belang om de verantwoordelijkheid voor de SISA-bijlage centraal in de lijn te beleggen. De organisatie is inmiddels gestart uitvoering te geven aan dit punt.	CZ/FIN	2022-K4	De SISA keten wordt beschreven en geïmplementeerd, als onderdeel van de keten inkomende subsidies en specifieke uitkeringen. Voor de jaarrekening 2021 zal dit vooral nog een handmatig / coördinatieproces zijn. We werken toe aan eigenaarschap in de lijn en een duidelijke beschrijving van de keten, dit vergt meer tijd (deadline daarom 2022-k4). Definition of done: - Sisa-keten is in de volle breedte beschreven. - De werkzaamheden zijn in de lijn belegd, (over alle directies heen). - Bij de jaarrekening 2021 blijkt dat dit proces adequaat functioneert.	2022-K4	Het proces SISA verantwoording is beschreven. Het proces voor aanvragen en administreren SISA wordt conform eerdere planning in de loop van 2022 opgepakt. Verantwoordelijkheid voor verzamelen stukken en opstellen verantwoording is in 2021 belegd bij VIC. De externe accountant heeft deze aanbeveling herhaald: - Managementletter 2021, aanbeveling 13	2022-K4
7	Oostelijke Vechtplassen Achtergrond Uw provincie heeft via het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen afspraken gemaakt over de realisatie van een groot aantal projecten in het gebied Oostelijke Vechtplassen. De verdeling van verantwoordelijkheden over verschillende partijen en de wisselende verhoudingen in financiering en bevoorschotting van de projecten maken de administratieve voering en verantwoording van deze projecten complex. De realisatie van projecten tot en met 2020 is nog van relatief beperkte omvang. <i>Advies</i> Wij adviseren u in 2021, voordat de omvang van de projecten toeneemt, de administratie op eenduidige en inzichtelijke wijze in te richten.	We onderschrijven de complexiteit van de administratieve voering en verantwoording van genoemde projecten en zijn voornemens hierop de administratie beter in te richten.	BEL/Groen	2022-K1	In het voorjaar van 2021 zijn de financiële risico's en enkele kwesties waarover nadere afspraken gemaakt moeten worden, in kaart gebracht door de projectcontroller. Deze zijn gedeeld met de stuurgroep en worden nu verder uitgewerkt en opgepakt. Het doel is om de afspraken te verwerken in de administratie, dat hiernaar gehandeld wordt en dat de projecten beheersbaar zijn. Om de kwetsbaarheid van de organisatie te verminderen zal de ingehuurde projectcontroller worden vervangen door een vaste kracht. Deze zal de uitvoering van de aanbeveling verder oppakken.	2022-K1	Begin 2022 is gestart met gesprekken met data analisten over de mogelijkheden van een integraal OVP sturingssysteem. Met de afdeling financieel beheer zijn we in gesprek hoe de financiële data en geldstromen in de bestaande SAP applicatie geïntegreerd kunnen worden en binnen de bestaande regelgeving. Dit is later opgestart dan gepland i.v.m. capaciteitsknelpunten/ De deadline van 2022-K1 is daarmee niet gehaald en schuift door naar 2022-K4. Inmiddels is de ingehuurde programmacontroller vervangen door een vaste kracht. Om de stabiliteit van dit complexe programma verder te verbeteren, wordt nog gezocht naar een backup voor de controller. Het rapport 'Voorstel voor herziening organisatie en inhoud Gebiedsakkoord OVP' is in de Stuurgroep van februari jl. vastgesteld. Dit jaar zal er gewerkt worden aan een Uitvoeringsprogramma 2.0 en aanpassingen aan de governance van het Gebiedsakkoord.	2022-K4
8	Lokale heffingen Achtergrond De paragraaf lokale heffingen moet inzicht geven in hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de geraamde lasten niet overschrijden. Ook moet worden aangegeven welke beleidsuitgangspunten ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd. De jaarstukken geven wel inzicht in de dekkingspercentages van de leges, maar de hiervoor genoemde informatie is niet beschikbaar. Voor het beeld van de jaarstukken 2020 achten wij dit niet materieel en heeft het ontbreken van de informatie geen invloed op ons oordeel. <i>Advies</i> Wij adviseren om deze informatie wel op te nemen in de jaarstukken van volgend jaar.	Over de jaren 2019/2020 is gestructureerd onderzoek gedaan naar de kostendekkendheid van de leges. Aan het advies van de accountant om meer inzicht te geven in de uitgangspunten die daaraan ten grondslag liggen zal met ingang van de volgende jaarrekening invulling worden gegeven.	CZ/FIN	2022-K3	Er vindt een nader onderzoek plaats naar de beleidsregels en te hanteren grondslagen. Na afronding van dit verdiepende onderzoek zullen de uitgangspunten in de paragraaf van de planning & control documenten opgenomen worden. Dit zal naar verwachting vanaf de begroting 2023 en Jaarstukken 2021 zijn. Definition of done De beleidsuitgangspunten die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd zijn opgenomen in de paragraaf lokale heffingen van zowel de begroting als de jaarstukken.	2022-K3	Bij de jaarrekening 2021 is er bekeken welke specifieke informatie nog ontbreekt binnend de paragraaf. De provincie zit onder de 100% kostendekkendheid. Deze informatie is opgenomen in de paragraaf. Bij het opstellen van de begroting 2023 zal hier wederom aandacht voor zijn. In 2022 wordt het verdiepende onderzoek naar de beleidsregels en te hanteren grondslagen afgerond.	2022-K3
11	Rechtmatigheidsverantwoording 2021 Achtergrond Met ingang van 2021 dient het college van gedeputeerde staten naar verwachting een rechtmatigheidsverantwoording af te geven. <i>Advies:</i> Richt een proces in waarbij het college van gedeputeerde staten zelf tot een oordeel kan komen over de financiële rechtmatigheid van transacties.	De provincie neemt dit advies over. De organisatie treft voorbereidingen om het proces van de totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording adequaat in te richten. Met de Verbijzonderde Interne Controle is de provincie goed voorgesorterd op deze ontwikkeling.	AD/CC	2021-K4	Definition of done - Proces is beschreven in Engage proces - Proces is geïmplementeerd en proefgedraaid. Status - De procesbeschrijving is onderhanden en zal in K4 beschikbaar zijn. - Naar verwachting zal de rechtmatigheidsverantwoording vanaf verslagjaar 2022 ingaan. Voor 2021 worden Gedeputeerde Staten reeds meegenomen in het Verbijzonderde Interne Controleplan 2021/2022 en de tussentijdse uitkomsten van de rechtmatigheidsonderzoeken.	2021-K4	Dit is een herhaalde aanbeveling vanuit Accountantscontrole 2019, aanbeveling 7 . De monitoring van de opvolging vindt plaats bij de aanbeveling.	vervallen

Nr	Aanbeveling	Bestuurlijke reactie	Eigenaar-J	Deadline	Voortgang per 1 maart 2022	Status/Deadline
1	Misbruik en oneigenlijk gebruik De accountant adviseert een specifiek beleidsplan op te stellen en de naleving hierop te toetsen op het vlak van Misbruik en Oneigenlijk gebruik.	Aangezien M&O een directe relatie heeft met fraudebeleid, stellen we voor M&O onderdeel uit te laten maken van het fraudebeleid dat in januari 2022 ter besluitvorming aan provinciale staten zal worden voorgelegd. Analoog aan de frauderisicoanalyse wordt in overleg met de proceseigenaren ook een risicoanalyse M&O uitgevoerd.	AD/CC		Definition of done - M&O beleid is geformuleerd en vastgesteld Status - Het M&O Beleid is opgenomen in de overkoepelende nota fraudebeleid. - Het fraudebeleid is vastgesteld voor de directie en het college van gedeputeerde Staten Hiermee is invulling gegeven aan het advies.	afgerond
2	Risicomanagement en proces-inrichting Pas de procesbeschrijvingen aan naar aanleiding van de inhoudelijke beoordeling van de accountant.	De feedback van de accountant wordt inhoudelijk beoordeeld, waar de organisatie dit nodig acht zullen procesbeschrijvingen hierop worden aangepast.	CZ BEL diverse processeigenaren AD/CC	2022-K3	Definition of done - de feedback van de accountant is waar nodig verwerkt in de procesbeschrijvingen. Status - De status verschilt per procesbeschrijving. Voor een aantal processen is hieraan invulling gegeven, voor andere processen is dit onderhanden. Deadline - De deadline varieert per proces, afhankelijk van de prioriteitstelling van de verantwoordelijke proceseigenaar.	2022-K3
3	Risicomanagement en proces-inrichting Vul de beschrijvingen aan met een analyse en conclusie of de procesinrichting voldoet of wijzigingen behoeft.	De voorgestelde analyse is reeds ingebed in het proces in de vorm van een zogenaamde consistentiecheck.	AD/CC		Definition of done - In het proces om te komen tot procesbeschrijvingen op A kwaliteit is geborgd dat een analyse wordt uitgevoerd of de procesbeschrijving voldoet. Status - De voorgestelde analyse is ingebed in het proces in de vorm van een zogenaamde consistentiecheck, die is belegd bij de Verbijzonderde Interne Controle (VIC)	afgerond
4	Risicomanagement en proces-inrichting Bewak de voortgang van het gehele project om te borgen dat essentiële processen met voorrang worden beschreven	Het project volgde de ambities van de lijnorganisatie. Met de overdracht van het project naar de lijn is de verantwoordelijkheid in de lijn belegd. Proceseigenaren bepalen de focus en prioriteit en bewaken de voortgang.	CZ/F IN BEL diverse processeigenaren	2022-K4	Definition of done - Proceseigenaren bepalen de focus en prioriteit en bewaken de voortgang Status - Vanaf het 4e kwartaal is het project processen centraal afgerond en de verantwoordelijkheid voor de voortgang belegd bij de proceseigenaren. - Voor Financien zijn enkele primaire processen beschreven. In 2022 zullen de belangrijkste primaire processen beschreven worden. - Een basisversie van het accountingmanual is gereed. In 2022 wordt dit nader uitgebreid zodat alle boekingsgangen beschreven zijn. - Vervolgens wordt de mogelijkheid onderzocht dit manual te koppelen aan Engage. Verwachting dat dit eind 2022 voor de belangrijkste processen is afgerond. - Processen met lagere prioriteit worden na 2022 beschreven.	2022-K4
5	Risicomanagement en proces-inrichting Koppel de beschreven processen duidelijk aan de beschrijving van de boekingsgangen in het nog af te ronden Accounting Manual.	De aanbeveling om procesbeschrijvingen te koppelen aan een beschrijving van de boekingsgangen in het Accounting Manual maakt onderdeel uit van de planning.	CZ/FIN		Dit is een herhaalde aanbeveling van Managementletter 2020, aanbeveling 5 . De monitoring van de opvolging vindt plaats bij die aanbeveling.	vervallen
6	Frauderisico-analyse De accountant adviseert na te gaan of frauderisico's voldoende worden afgedekt.	Binnen de provincie wordt fraudebeleid geformuleerd. Dit beleid wordt in januari 2022 ter besluitvorming voorgelegd aan provinciale staten. Belangrijke onderdelen hierin betreffen de frauderisico-analyse en het mitigeren van deze risico's met beheersmaatregelen. Impliciet wordt een groot deel van deze risico's reeds afgedekt vanuit kruisbestuiving met maatregelen die reeds zijn ingericht voor rechtmatigheids- en getrouwheidsrisico's.	AD/CC i.s.m. CZ/FIN		Dit is een herhaalde aanbeveling vanuit Managementletter 2018, aanbeveling 16 . De monitoring van de opvolging vindt plaats bij die aanbeveling.	vervallen
7	Frauderisico-analyse De accountant adviseert de frauderisico-analyse periodiek te agenderen in de directie en het college van gedeputeerde staten.	Dit aspect is opgenomen in het concept fraudebeleid. Een frauderisico-analyse wordt opgesteld en zal met directie en gedeputeerde staten worden besproken.	AD/CC		Dit is een herhaalde aanbeveling van Managementletter 2018, aanbeveling 16 . De monitoring van de opvolging vindt plaats bij die aanbeveling.	vervallen
8	Betrouwbaarheid ICT omgeving <i>Continuïteitsplannen</i> Wij constateerden in 2020 dat er geen integraal continuïteitsplan aanwezig was voor de IT. Wel zijn afspraken gemaakt over de continuïteit van Verseon, dat wordt gebruikt voor documentbeheer en de opslag van belangrijke e-mails. De Provincie beschikt ook nu nog niet over afspraken over het borgen van de continuïteit van de volledige IT-dienstverlening. Dit blijft een aandachtspunt voor 2022.	De provincie werkt aan een integraal continuïteits- en calamiteitenplan voor de IT.	CZ/CID		Dit is een herhaalde aanbeveling van Accountantscontrole 2020, aanbeveling 2 . De monitoring van de opvolging vindt plaats bij die aanbeveling.	vervallen
9	Betrouwbaarheid ICT omgeving <i>Accountbeheer en Active Directory</i> Het onderzoek naar het accountbeheer en de inrichting van de Active Directory is uitgevoerd op 8 november. In de uitvoering van dit gedeelte van het onderzoek is enige vertraging opgetreden doordat op het eerder afgesproken tijdstip door de provincie geen toegang tot de relevante informatie kon worden verschaft. De uitkomsten van dit onderzoek zullen wij, na afronding van hoor en wederhoor met uw organisatie, mondeling toelichten en toevoegen aan de definitieve managementletter (AANPASSEN).	De provincie werkt aan een integraal continuïteits- en calamiteitenplan voor de IT.	CZ/CID		Dit is een herhaalde aanbeveling van Accountantscontrole 2020, aanbeveling 2 . De monitoring van de opvolging vindt plaats bij die aanbeveling.	vervallen
10	Interne beheersing De accountant adviseert functiescheiding af te laten dwingen door de financiële systemen voor de processen van inkoop en memorialen.	In de huidige processen is handmatige controletechnische functiescheiding aanwezig. We breiden de controls uit om aan te tonen dat de functiescheiding heeft gewerkt. De ambitie is dat op termijn geautomatiseerde controls in de plaats komen van de handmatige beheersmaatregelen. Dit is afhankelijk van de technische mogelijkheden van software applicaties.	CZ/SI en CZ/FIN	2023-K4	Bij aanschaf van het purchase to pay (p2p) systeem zal deze voorwaarde meegenomen worden.	2023-K4
11	Verantwoording inkomende subsidies en bijdragen van derden De accountant geeft aan dat het grensbedrag voor de juiste toerekening van de subsidieelasten aan boekjaren nog vastgesteld dient te worden.	De directie heeft directeur. Concernzaken benoemd als keteneigenaar en opdracht gegeven om de opzet en inrichting van de keten inkomende subsidies te verzorgen waarbinnen de volledigheid van de baten worden geborgd.	CZ directeur		Dit is een herhaald advies van Managementletter 2018, aanbeveling 8 . De monitoring van de opvolging vindt plaats bij die aanbeveling.	vervallen
12	Verwerking van projectsubsidies De accountant geeft aan dat het grensbedrag voor de juiste toerekening van de subsidieelasten aan boekjaren nog vastgesteld dient te worden.	De provincie is geheel voorgesorteerd op de nieuwe werkwijze om subsidieelasten toe te rekenen aan de boekjaren waarin de prestatie wordt geleverd. De financiële verordening ligt binnen afzienbare tijd voor ter vaststelling door Provinciale staten.	CZ/SI en AD/CC		Dit is een herhaalde aanbeveling van Managementletter 2018, aanbeveling 9 . De monitoring van de opvolging vindt plaats bij die aanbeveling.	vervallen
13	SiSa De accountant adviseert om de juistheid, tijdigheid en volledigheid van de SiSa-verantwoording in de komende jaarrekeningen te borgen.	De provincie onderkent het belang van een centrale coördinatie op de SiSa verantwoording en de kwalitatieve inhoud van de verantwoording. De coördinatie wordt centraal belegd binnen Financien. Daarnaast is de werkgroep SiSa uitgebreid waardoor de realisatie van de SiSa-verantwoording niet afhankelijk is van één persoon. Daarbij wordt zowel tijdens de tussentijdse afsluitingen als in de voorbereiding op de jaarrekening, specifieke aandacht besteed aan de juistheid, tijdigheid en volledigheid van de SiSa-verantwoording.	CZ/FIN		Dit is een herhaalde aanbeveling van Accountantscontrole 2020, aanbeveling 6 . De monitoring van de opvolging vindt plaats bij die aanbeveling.	vervallen

Nr	Aanbeveling	Bestuurlijke reactie	Eigenaar	Deadline	Voortgang per 1 september 2021	Status/Deadline	Voortgang per 1 maart 2022	Status/Deadline
1	Intensiveer vanuit de Agenda Weerbaar Noord-Holland de verbinding met provinciale beleidsterreinen waarbij ondermijnende criminaliteit op lokaal niveau een vraagstuk is/kan zijn. Gebruik hierbij het bij dit rapport gevoegde overzicht met instrumenten en projecten die andere provincies toepassen.	Met de in 2020 vastgestelde Agenda Weerbaar Noord-Holland zet de provincie Noord-Holland in op (1) het versterken van de eigen weerbaarheid, (2) de inzet van eigen beleidsinstrumenten voor de preventieve aanpak van ondermijning (bijvoorbeeld op bedrijventerreinen en vakantieparken) en (3) het bijdragen aan het versterken van de lokale weerbaarheid. Uit het voorliggende onderzoek blijkt dat andere provincies grotendeels ook deze insteek kiezen. Om uiteenlopende redenen verschilt de invulling en focus hiervan per provincie wel. Het rapport constateert dat de actievare rol van de provincies de laatste jaren in de versterking van weerbaarheid door de ketenpartners wordt gewaardeerd en dat de provincies door de gemeenten, de RIEC's en andere partners ook steeds sneller en vaker als bondgenoot worden gezien. Het is goed om dit te kunnen constateren. Een belangrijke aanbeveling van het onderzoek is om weerbaarheid en de aanpak van ondermijning ook meer aandacht te geven in het regulier beleid van de provincie en ook vaker te kiezen voor een integrale benadering. Gezien de verscheidenheid aan leidsthema's (e.g. bedrijventerreinen, vakantieparken, het buitengebied, jachthavens) waar ondermijnende criminaliteit kan spelen, zal bestuurlijke samenwerking soms noodzakelijk zijn, zowel binnen het college van Gedeputeerde Staten als in de samenwerking op deze dossiers met de gemeenten. Ik kan me dan ook goed vinden in deze aanbeveling. Dit onderzoek geeft geen aanleiding om de koers zoals wij die ingezet hebben met de Agenda Weerbaar Noord-Holland te wijzigen. Wel geeft het aanleiding om initiatieven en best practices nog meer met elkaar te delen. Vanzelfsprekend kan dit Noord-Holland en de Agenda Weerbaar Noord-Holland verder helpen en mogelijk ook aanknopingspunten bieden voor het ontplooiën van nieuwe initiatieven. Het versterken van de informatiepositie van gemeenten is voor Noord-Holland een belangrijk doel. Met de door de provincie gesubsidieerde aansluiting op Meld Misdaad Anoniem, de uitrol van de quickscan Gemeentelijke Weerbaarheid en de onlangs gepubliceerde Handreiking Informatiegericht Handelen Vakantieparken zetten we hier als Noord-Holland al flink op in. Het blijft daarbij wel goed om over onze grenzen heen te kijken en te zien hoe andere provincies dit doen en om open te staan voor nieuwe ideeën.	KAB	2023-K2	Op 6 juli 2021 is de voortgangsrapportage Agenda Weerbaar Noord-Holland vastgesteld door GS. In het kader van de Agenda Weerbaar NH werkt de provincie langs 3 verschillende actielijnen in diverse projecten samen met gemeenten, de Hoge School van Amsterdam, adviesbureaus en de drie Regionale Informatie- en Expertise Centra (RIEC's). Op overlappende beleidsterreinen is er contact met andere provincies. Zo is er met Gelderland afstemming over de aanpak op bedrijventerreinen en met Utrecht afstemming over het inzetten van een bestuurlijk interventieteam. De lijst is hierbij ook gebruikt. Daarnaast wordt deelgenomen aan periodieke interprovinciale weerbaarheids bijeenkomsten en is er rechtstreekse afstemming met andere provincies.	2023-K2	De samenwerking met andere provincies is de afgelopen maanden voortgezet. Periodiek actualiseren alle provincies het overzicht met instrumenten en projecten.	afgerond
2	Zoek voor het concretiseren van het vervolg van de uitvoering van de Agenda Weerbaar Noord-Holland andere provincies op om gericht van elkaar te leren voor het versterken van de lokale weerbaarheid. Gebruik daarbij het bijgevoegde overzicht.		KAB	2023-K2	Zie 1.	2023-K2	Zie 1.	afgerond
3	Overweeg waar relevant het tegengaan van ondermijnende criminaliteit mee te nemen in regulier provinciaal beleid, bijvoorbeeld in het beleid van de provincie ten aanzien van bedrijventerreinen en recreatie-/vakantieparken.		KAB	2023-K2	Er is regelmatig contact met de collega's van de sector Regionale Economie en Erfgoed (REE) met betrekking tot ondermijning-recreatiesector en ondermijning-bedrijventerreinen. Op het gebied van de recreatiesector is een handreiking ontwikkeld die gemeenten helpt om zicht te krijgen op ondermijnende criminaliteit speelt op hun recreatieparken. Met betrekking tot bedrijventerreinen is er een gezamenlijke bijeenkomst georganiseerd met REE en kijken we momenteel of we op het gebied van data kunnen samenwerken. Daarnaast is er via de HIRB regeling ook de mogelijkheid voor gemeenten en ondernemers om de veiligheid op het bedrijventerreinen te vergroten door geld van deze regeling te gebruiken voor parktoezicht en/of beveiligingscamera's.	2023-K2	Er is gestart met de uitrol van de handreiking informatie gericht handelen vakantieparken, in samenwerking met de collega's van de sector REE/recreatie. Met collega's van sector REE/bedrijventerreinen en de Hoge school van Amsterdam wordt dit jaar een kennisbijeenkomst georganiseerd voor gemeenten over de aanpak van ondermijning op bedrijventerreinen.	afgerond
4	Streef vakinhoudelijke samenwerkingsverbanden na voor het tegengaan van ondermijnende criminaliteit en draag dit gezamenlijk uit in externe communicatie. Een suggestie kan zijn om in een bepaalde week met externe partners aandacht te vragen voor het tegengaan van ondermijnende criminaliteit. Een specifiek thema op dit gebied kan centraal worden gesteld, zoals ondermijnende criminaliteit in de landbouwsector of op recreatieparken.		KAB	2023-K2	In externe communicatie wordt de samenwerking met andere beleidsvelden reeds uitgedragen. Hiervoor is dit jaar ook een aparte webpagina over ondermijning op de site van Noord-Holland gekomen. De organisatie van een themaweek heeft momenteel door de beperkte personele capaciteit van het team niet de grootste prioriteit.	2023-K2	De communicatie en samenwerking met diverse beleidsterreinen vindt continue plaats.	afgerond
5	Stimuleer als provincie gemeenten om beleidsterreinen die te maken (kunnen) hebben met vormen van ondermijnende criminaliteit met elkaar te verbinden.		KAB	2023-K2	De hierboven genoemde handreiking vakantieparken is hier reeds een voorbeeld van. Daarnaast worden gemeenten door deelname aan de Quickscan Gemeentelijke Weerbaarheid gestimuleerd om interne weerbaarheid niet meer te zien als enkel een verantwoordelijkheid van de OOV afdeling, maar als een organisatiebrede verantwoordelijkheid.	2023-K2	Als gevolg van de quickscan gemeentelijke weerbaarheid en de ondersteuning (gefinancierd vanuit het RIEC en Provincie) bij de opvolging van de aanbevelingen is de aanpak van ondermijning een organisatiebrede verantwoordelijkheid geworden.	afgerond

Nr	Aanbeveling	Bestuurlijke reactie	Eigenaar	Deadline	Voortgang per 1 september 2021	Status/ Deadline	Voortgang per 1 maart 2022	Status/ Deadline
1a	<p><i>Rol van provincie bij uitvoering VTH-taken</i></p> <p>Versterk de rollen van GS en de OD NZKG, door via beleidskaders duidelijker aan te geven wat GS van de OD NZKG verwachten. Indien GS andere besluitvorming wensen in de uitvoering van VTH-taken door de OD NZKG, bijvoorbeeld op het gebied van gezondheid, stel dan beleid vast waarmee de OD NZKG andere besluiten kan nemen. Probeer het overnemen en overdoen van besluitvorming van de OD NZKG te voorkomen.</p>	<p>Samenwerking rondom Tata Steel en Harco is cruciaal. Voor ons is de OD NZKG een belangrijke samenwerkingspartner, maar ook de gemeenten, de OD IJmond, de GGD en de Brzo-partners zijn belangrijke partners. Deze samenwerking geven we vorm in alle openheid en met respect voor elkaars rollen en bevoegdheden. In het Programma Tata Steel 2020 - 2050 hebben we uitgewerkt hoe we hier invulling aan geven. Daarnaast hebben wij het Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 - 2022 van de OD NZKG vastgesteld. Het Programma Tata Steel en het bijbehorende Uitvoeringsprogramma VTH vormen belangrijke kaders waarmee wij aangeven wat wij van de OD NZKG verwachten.</p> <p>Op het niveau van de omgevingsdiensten gelden, gezamenlijk met de deelnemende gemeenten, regionale VTH-strategieën of beleidskaders. Hierin zijn de doelen bij de uitvoering van VTH-taken op het niveau van de OD's vastgelegd. In dezelfde documenten is ook vastgelegd hoe de taken door de OD's worden uitgevoerd. Aanvullend daarop biedt de Beleidsnota uitvoering en handhaving Noord-Holland 2020 een integraal kader waarbinnen onze VTH-taken moeten worden uitgevoerd. Deze beleidsnota actualiseren we in het eerste kwartaal van 2021. Zo willen we het bijvoorbeeld mogelijk maken om bij nieuwe vergunningen scherper te vergunnen bij industriële bedrijven, onder meer door de onderkant van de BBT-bandbreedte op te zoeken.</p> <p>Vanuit ons Programma Gezonde Leefomgeving en in het licht van de invoering van de Omgevingswet verkennen we waar het aspect gezondheid kan worden meegenomen in vergunningen. Met deze inzichten vullen we de beleidsnota in 2021 verder aan met onze visie voor de uitvoering van VTH-taken. We maken hierin duidelijk welke plek het thema gezondheid in de VTH-uitvoering krijgt en hoe dit bijdraagt aan een betere uitvoering van de bevoegdheden en taken door de omgevingsdiensten.</p> <p>Het is niet onze bedoeling om besluitvorming van de OD NZKG over te nemen en over te doen. We treden op als één overheid. Daarvoor overleggen we sinds 2019 al periodiek op ambtelijk en bestuurlijk niveau met de IJmondgemeenten, de OD NZKG, de OD IJmond en de GGD Kennemerland. Op basis van een extern onderzoek naar de fouten bij het invorderen van vier dwangsommen van Harco Metals, maken we in het eerste kwartaal van 2021 met de OD NZKG afspraken om dit proces geheel door de OD NZKG in ons mandaat uit te laten voeren. Ons besluit om tijdelijk de bevoegdheden voor het invorderen van dwangsommen zelf uit te oefenen, eindigt daarmee. Ter nuancering betreft dit een taak waar op jaarbasis ongeveer 100 uur is gemoeid. Dit ten opzichte van de circa 20.000 uur die met alle VTH- en verwante taken rondom Tata Steel zijn gemoeid.</p> <p>De provincie is in sommige van de onderzochte casussen sterk betrokken geweest bij taken die de OD NZKG in mandaat uitvoert. Bijvoorbeeld met aanvullend juridisch advies van onze huisadvocaat. Dit betroffen casussen met grote maatschappelijke en politiek-bestuurlijke aandacht. Bijvoorbeeld de stofemissies (grafietregens) van Harco Metals en de hogere stofuitstoot van de sinterkoelers. De afgelopen anderhalf jaar hebben we gewerkt aan de wijze waarop de provincie en de OD NZKG effectief kunnen samenwerken in het dossier Tata Steel. De vaststelling van het Programma Tata Steel en het bijbehorende uitvoeringsprogramma VTH van de OD NZKG in november 2020 was een belangrijke stap in dat proces. Om deze programma's op te stellen is intensief samengewerkt. Hiermee is een goede basis gelegd voor zowel de provincie als de OD NZKG om ieder vanuit de eigen rol effectief op te treden.</p>	BEL	2021-K4	<p>Definition of done: Vaststellen nieuwe nota VTH beleid door GS</p> <p>Dit is voor een belangrijk deel opgenomen in het Programma Tata Steel 2020 - 2050 en het bijbehorende uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 - 2022.</p> <p>Eind 2021 willen wij de nieuwe nota VTH beleid vaststellen. Daarin wordt o.a. opgenomen welke plek het thema "gezondheid" in de VTH-uitvoering heeft.</p> <p>Het overnemen/overdoen van besluitvorming komt niet als zodanig voor. In voorkomende gevallen is er wel intensieve samenwerking met de OD NZKG over specifieke besluiten die grote maatschappelijke of politiek-bestuurlijke aandacht hebben. De rollen over en weer worden daarbij gerespecteerd, samenwerking en hulp over een weer zijn bedoeld om tot betere besluiten te komen.</p>	2021-K4	<p>GS hebben op 13 december 2021 de Beleidsnota uitvoering en handhaving VTH 2022 vastgesteld. Deze is op 10 januari 2022 in de commissie Natuur Landbouw & Gezondheid behandeld.</p>	afgerond
1b	<p><i>Rol van provincie bij uitvoering VTH-taken</i></p> <p>Stel zo snel mogelijk alternatieve grens- en richtwaarden met betrekking tot geur vast voor Tata Steel.</p>	<p>Tot het najaar van 2020 liep een onderzoek naar de geuremissie van Hoogoven 6 Stel zo snel mogelijk alternatieve grens- en richtwaarden met betrekking tot geur vast voor Tata Steel.</p>	BEL	2021-K4	<p>Definition of done: Besluit genomen over nieuw geurbesluit voor Tata Steel.</p> <p>Dit wordt concreet uitgewerkt bij het nemen van een nieuw geurbesluit voor Tata Steel. We verwachten dit besluit dit jaar definitief te kunnen nemen.</p>	2021-K4	<p>De OD NZKG heeft op 10 november 2021 namens GS een ontwerp-geurbesluit genomen voor Tata Steel. De OD NZKG beoordeelt op dit moment de ingediende zienswijzen en verwerkt deze beoordeling in het definitieve geurbesluit. Het definitieve geurbesluit wordt verwacht in Q2 van 2022.</p>	2022-K2
1c	<p><i>Rol van provincie bij uitvoering VTH-taken</i></p> <p>Zet vaker bestuurlijke en beleidsmatige interventies in, wanneer GS resultaten willen bereiken die niet wettelijk en afdwingbaar zijn binnen de reguliere uitvoering van VTH-taken, zoals het aanknopen van knelpunten op landelijk of Europees niveau of het voeren van bestuurlijke gesprekken met het bedrijf.</p>	<p>Deze aanbeveling omarmen we. Aanvullend op de uitvoering van de VTH-taken, die wettelijk en afdwingbaar is, zetten we bestuurlijke en beleidsmatige acties in. Het onderdeel 'Bestuurlijk en beleidsmatig' in hoofdstuk 5 van het Programma Tata Steel is hier specifiek aan gewijd. Dit is een belangrijk onderdeel van ons handelen in het dossier Tata Steel. Ook voor de ontwikkelingen op de lange termijn en voor de uitdagingen die de energietransitie met zich meebrengen is bestuurlijk en beleidsmatige actie nodig. Dit is beschreven in hoofdstuk 6 van het Programma Tata Steel. Een goed voorbeeld is de bouw van de Rozaslakhal door Tata Steel. Deze hal is onder meer na meerdere bestuurlijke gesprekken van ons met Tata Steel gebouwd. Hier blijft het uiteraard niet bij. We spreken andere overheidslagen, zoals het Rijk en in het verlengde daarvan de Europese Unie, aan en stimuleren hen wanneer we kansen zien voor verbetering. Veel acties in de categorie bestuurlijk en beleidsmatig betreffen technische maatregelen bij Tata Steel. Met de recente aankondiging van Tata Steel om € 300 miljoen te investeren, sluit Tata Steel voor een belangrijk deel aan bij de punten die in dit verband in het programma Tata Steel zijn genoemd.</p>	BEL	2021-K4	<p>Verschillende acties die bij deze aanbeveling passen zijn opgenomen in het programma Tata Steel 2020 - 2050. In de brief aan het Rijk naar aanleiding van het RIVM rapport van april 2020 kaarten wij verschillende knelpunten in de regelgeving aan, inclusief een verzoek aan het Rijk om ook op Europees niveau aan te sturen op de actualisatie van regelgeving.</p> <p>Verder dringen wij bij Tata Steel voortdurend aan op het zo snel mogelijk realiseren van maatregelen die niet wettelijk en afdwingbaar zijn. In het programma Tata Steel 2020 -2050 staan verschillende van deze maatregelen opgesomd. Ondertussen is een belangrijk deel van deze maatregelen opgenomen in de Roadmap+ van Tata Steel. Voorts is de planning en uitvoering (ook in termen van effecten) van de Roadmap+ o.a. op aandringen van de provincie in mei 2021 verder geconcretiseerd en aangescherpt.</p> <p>Het betreft een doorlopend proces. (Toekomstige) interventies zijn beschreven in programma Tata Steel 2020 - 2050 en worden voor reguliere VTH-taken in algemene zin opgenomen in nota VTH beleid.</p>	2021-K4	<p>De Beleidsnota uitvoering en handhaving VTH 2022 is vastgesteld.</p>	afgerond

4a	<p><i>Informatievoorziening OD NZKG aan GS</i></p> <p>Stel duidelijke kaders op met betrekking tot waarover, op welke manier en wanneer de OD NZKG GS moet informeren over de uitvoering van VTH-taken bij Tata Steel en HarSCO. Maak daarbij onderscheid tussen reguliere en politiek-bestuurlijke zaken.</p>	<p>Bij het mandaatbesluit van ons college aan de OD NZKG hebben we als bijlage een algemene instructie gevoegd met uitgangspunten over het omgaan met het mandaat in relatie tot bestuurlijke besluitvorming. Hierin benoemen we de situaties benoemd waarin de directeur het initiatief neemt om bij individuele besluiten ons, als bevoegd gezag, in de gelegenheid te stellen aanwijzingen te geven. Omwille van een gelijk speelveld voor bedrijven, blijft dit in beginsel beperkt tot kwesties van principieel juridische aard, beleidsmatig principiële aard, of politiek- of bestuurlijk-gevoelige aard. De directeur van de OD NZKG dient ons op basis van het mandaatbesluit tijdig (dus zo vroeg mogelijk) te informeren.</p> <p>Dit zijn kaders met betrekking tot waarover, op welke manier en wanneer de OD NZKG ons dient te informeren over de uitvoering van VTH-taken. Deze afspraken gelden ook voor Tata Steel en HarSCO Metals en zijn voor iedereen te raadplegen. Zo borgen we dat we niet worden overspeeld met informatie en dat we de voor een goede invulling van onze verantwoordelijkheid en rol de noodzakelijke informatie ontvangen.</p> <p>Verder is afgesproken dat we, indien gewenst, de commissie halfjaarlijks in een besloten vergadering informeren over de ontwikkelingen op het gebied van VTH. Aanvullend bieden we aan de commissie technische briefings aan. De huidige informatievoorziening draagt ertoe bij dat wij en de OD NZKG onze eigen rol kunnen nemen, we geven elkaar daarvoor de ruimte. De OD NZKG maakt steeds een afweging wat voor onze rol belangrijke en noodzakelijke informatie is. Zo krijgen we van de OD NZKG de informatie die we nodig hebben voor de uitvoering van onze taak en het nemen van onze verantwoordelijkheid. Daarnaast voeren we zoals in uw rapport in tabel 8.1 is weergegeven met grote regelmaat overleg op alle niveaus zodat we informatie voortdurend uitwisselen over de uitvoering van VTH-taken bij Tata Steel en HarSCO Metals. De portefeuillehouder geeft tijdens de vergadering van de commissie NLG een mondelinge toelichting op de inhoud van de brief. Daarnaast informeren we Provinciale Staten ook tussentijds over ontwikkelingen bij Tata Steel en HarSCO Metals wanneer daar aanleiding toe is. Hiertoe is zowel ambtelijk als in de relatie met de OD NZKG geïnvesteerd in politiek-bestuurlijke sensitiviteit. Daarnaast zijn we bezig met het opstellen van het bedoelde informatieprotocol. Onze verwachting is dat dit in het eerste kwartaal van 2021 aan Provinciale Staten kan worden aangeboden. We zullen de afspraken in het mandaatbesluit met de OD NZKG evalueren en waar nodig aanpassen.</p>	BEL	2021-K4	<p>Definitie of done: Vaststelling informatieprotocol door GS.</p> <p>We werken hiervoor aan een informatieprotocol, we verwachten dit dit jaar vast te stellen.</p> <p>Los daarvan is er wekelijks vast overleg tussen de provincie en de OD NZKG waarin informatie wordt gedeeld en afgestemd.</p>	2021-K4	<p>GS hebben op 13 december 2021 de Informatieprotocol VTH-uitvoering vastgesteld. Dit is op 10 januari 2022 in de commissie Natuur Landbouw & Gezondheid behandeld.</p>	afgerond
5	<p><i>Informatievoorziening GS aan PS</i></p> <p>Zorg dat het informatieprotocol, waarin richtlijnen worden opgenomen wanneer PS geïnformeerd moeten worden over ontwikkelingen ten aanzien van Tata Steel en HarSCO, zo spoedig mogelijk wordt opgesteld en leg dit voor aan PS. Evalueer na één jaar de werking met PS.</p>	<p>We informeren Provinciale Staten periodiek, voorafgaand aan de commissievergadering per brief over de ontwikkelingen inzake het dossier Tata Steel en HarSCO Metals. Dit is zo afgesproken in de vergadering van de commissie Natuur, Landbouw en Gezondheid (NLG) van 25 november 2019. Hiermee geven we uitvoering aan motie M22-2019.</p> <p>De portefeuillehouder geeft tijdens de vergadering van de commissie NLG een mondelinge toelichting op de inhoud van de brief. Daarnaast informeren we Provinciale Staten ook tussentijds over ontwikkelingen bij Tata Steel en HarSCO Metals wanneer daar aanleiding toe is. Hiertoe is zowel ambtelijk als in de relatie met de OD NZKG geïnvesteerd in politiek-bestuurlijke sensitiviteit. Verder is afgesproken dat we, indien gewenst, de commissie halfjaarlijks in een besloten vergadering informeren over de ontwikkelingen op het gebied van VTH. Aanvullend bieden we aan de commissie technische briefings aan. Daarnaast zijn we bezig met het opstellen van het bedoelde informatieprotocol. Onze verwachting is dat dit in het eerste kwartaal van 2021 aan Provinciale Staten kan worden aangeboden.</p>	BEL	2021-K4	<p>Zie 4a, we werken hiervoor aan een informatieprotocol, we verwachten dit dit jaar vast te stellen.</p>	2021-K4	<p>GS hebben op 13 december 2021 de Informatieprotocol VTH-uitvoering vastgesteld. Dit is op 10 januari 2022 in de commissie Natuur Landbouw & Gezondheid behandeld.</p>	afgerond
7	<p><i>Vertrouwen omgeving</i></p> <p>Herstel het vertrouwen van de omgeving door de omgeving beter te betrekken bij de uitvoering van VTH-taken door na te gaan aan welke informatie de omgeving behoefte heeft en probeer zo veel mogelijk aan die informatiebehoefte tegemoet te komen. De omgevingsmanager, die begin 2020 is ingesteld, en de opening van een fysieke locatie kunnen hierin een rol spelen. Maak daarbij een onderscheid tussen de politiek/bestuurlijke verzoeken voor de provincie en de technische vragen voor de OD NZKG. Logischerwijs moeten de provincie en OD NZKG hun reacties op elkaar afstemmen en als één overheid en met één boodschap richting de omgeving communiceren. Door het beter betrekken van de omgeving kan in de relatie tussen omwonenden en de provincie en OD NZKG een jurisdisering bij de uitvoering van de VTH-taken wellicht voorkomen worden, waardoor de OD NZKG meer tijd en capaciteit heeft voor het uitvoeren van al haar VTH-taken.</p>	<p>In het Programma Tata Steel 2020 - 2050 staan concrete acties om het contact met de omgeving te verbeteren. Zo is de omgevingsmanager van de OD NZKG gestart, wordt het centraal klachtenloket Tata Steel verbeterd en is een klachtencoördinator aangesteld. En per 1 februari 2021 openen we een kantoor van de OD NZKG in dorpshuis De Moriaan in Wijk aan Zee en worden door de OD NZKG gesprekstafels georganiseerd.</p> <p>Al deze gesprekken en verbeterde informatievoorziening zijn ook bedoeld om bij te dragen aan een vermindering van de genoemde jurisdisering en om het vertrouwen in van de omgeving te herstellen. We verwachten dat het enige tijd kan duren alvorens dit vertrouwen breed is hersteld. Het is cruciaal om met de omgeving in gesprek te blijven en voortdurend te laten zien welke concrete stappen we als overheden zetten en welke resultaten daarvan verwacht kunnen worden.</p>	BEL	2023-K3	<p>De omgevingsmanager is in 2020 bij de OD NZKG aangesteld, het fysieke kantoor is in februari 2021 geopend. Vanwege de coronamaatregelen is voorsnog zeer beperkt mogelijk geweest om hier "inloopuren" o.i.d. te organiseren.</p> <p>De OD NZKG heeft in 2021 verschillende gesprekstafels georganiseerd over drie concrete resultaten die werk OD NZKG betreffen: Het klachtenproces, inspectie/signaalfunctie omwonende en het opstellen van inspectieonderwerpen. Verder wordt de informatie op de websites stap voor stap verbeterd en zetten wij ons er voor in om met omwonenden een proces te starten voor "gezamenlijk feitenonderzoek" naar aanleiding van de berichtgeving over omwonenden die zelf metingen willen verrichten bij en rond Tata Steel.</p> <p>Tot slot wordt in het najaar de eerste "opiniepeiling" gehouden onder omwonenden van Tata Steel. Die peiling moet o.a. meer zicht geven op de mate waarin de omgeving wel of geen vertrouwen heeft in de verschillende overheden. Het is op dit moment niet duidelijk in hoeverre alle beelden en meningen volledig naar voren komen in de maatschappelijke discussie rond Tata Steel.</p> <p>Het betreft een doorlopend (verbeter)proces. We beschouwen de aanbeveling als afgerond na analyse van vier "opiniepeilingen". Eerste peiling in 2021-K4 en vierde peiling in 2023-K2.</p>	2023-K3	<p>De eerste opiniepeiling is Q4 2021 afgerond. Samen met de IJmond-gemeenten wordt daarnaast gewerkt aan een 'omgevingsoverleg' waarvan het de bedoeling is om in een nieuwe vorm met de omgeving in gesprek te gaan.</p>	2023-K3

Nr	Aanbeveling	Bestuurlijke reactie	Eigenaar	Deadline	Voortgang per 1 september 2021	Voortgang per 1 maart 2022	Status/Deadline
1	Vergroot de bekendheid van de provinciale regelgeving voor beschermingsgebieden door de regels actief onder de aandacht te brengen bij gemeenten, bedrijven en bewoners. Ca. na welke lessen er geleerd kunnen worden van andere provincies en trek zo mogelijk samen op met drinkwaterbedrijven en/of andere provincies.	Het onderzoek van de rekenkamer heeft plaatsgevonden in een periode dat er nog sprake was van een veelheid aan provinciale verordeningen. Een groot deel van deze verordeningen, waaronder de Provinciale Milieuverordening waarin de regels ter bescherming van drinkwaterbronnen zijn opgenomen, is eind 2020 opgenomen in de Omgevingsverordening Noord-Holland 2020. Over deze verordening is uitgebreid gecommuniceerd, met name ook naar gemeenten. Regelgeving is gebundeld en in kaarten integraal zichtbaar gemaakt. Daarmee wordt de bekendheid van gebieden en regels vergroot. Specifiek gericht op burgers en bedrijven is bebodring rond grondwaterbeschermingsgebieden aangebracht waar dit ontbrak. Hierover is gecommuniceerd in lokale media. Indien in de toekomst blijkt dat elementen uit de omgevingsverordening onvoldoende bekend zijn dan zullen wij bepalen of extra initiatieven nodig zijn. In het geval van grondwaterbescherming voor drinkwatervoorziening doen wij dit in nauw overleg met omgevingsdienst en drinkwaterbedrijven. Zo mogelijk kan daarbij ook worden opgetrokken met andere provincies, IPO en VEWIN.	BEL/OMB			Deze aanbeveling is overgenomen en is onderdeel van communicatie over de omgevingsverordening.	afgerond
2	Zorg dat de door de gemeenten aangegeven begrenzingen en (verwijzingen naar) regels voor beschermingsgebieden aansluiten op die van de provincie. Overweeg ook om bij een eventueel verder uitstel van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) hiervoor een instructieregel op te nemen in de Omgevingsverordening. Deel de overweging met PS. De begrenzingen en (verwijzingen naar) regels voor beschermingsgebieden zijn niet altijd goed in gemeentelijke bestemmingsplannen opgenomen. Hierdoor kan er onduidelijkheid ontstaan over de begrenzing en regels in de beschermingsgebieden. Met de komst van het DSO worden begrenzingen en (verwijzingen naar) regels van zowel de gemeenten als provincie op dezelfde plek zichtbaar. Over de inwerkingtreding en precieze uitvoering van het DSO bestaat nog onzekerheid. Indien gemeenten de begrenzingen en (verwijzingen naar) regels niet in hun eigen plannen overnemen dan is het nog belangrijker dat er bij die gemeenten aandacht komt voor de provinciale regelgeving.	De aanwezigheid van de grondwaterbeschermingsgebieden en het stellen van regels gebeurt in de Omgevingsverordening. Als uitgangspunt voor deze verordening geldt dat regels niet dubbel worden gesteld. Als in de omgevingsverordening iets is vastgelegd geldt het voor iedereen en worden andere, in dit geval de gemeenten, niet verplicht gesteld dit over te nemen. Naast dat dit niet nodig is, is het ook onwenselijk. Het vaststellen van regels verloopt namelijk niet gelijktijdig omdat bijvoorbeeld het wijzigen van een omgevingsverordening en het wijzigen van een bestemmingsplan een eigen dynamiek hebben. Er kunnen ongewenste afwijkingen ontstaan.	BEL/OMB			Deze aanbeveling wordt niet overgenomen, zie motivatie in bestuurlijke reactie.	vervallen
3	Pas de begrenzing van het grondwaterbeschermingsgebied in Loosdrecht aan zodra de vergunning voor deze winning is aangepast. Communiceer hierover richting gemeenten, bedrijven en bewoners. Na de overgang van de winning in Loosdrecht van de provincie Utrecht naar de provincie Noord-Holland in 2002 is het beschermingsniveau nooit gelijkgetrokken met het niveau van de andere winningen. Omdat de hoeveelheid water dat gewonnen wordt in Loosdrecht sterk is teruggebracht is dit punt minder actueel geworden. Het herberekenen en aanpassen van de grenzen dient (na aanpassing van de vergunning) echter nog wel plaats te vinden, omdat per locatie voor initiatiefnemers in deze gebieden helder	In overleg met het drinkwaterbedrijf is geconcludeerd dat de huidige bescherming adequaat is. Zodra de vergunning is gewijzigd zal de begrenzing indien nodig worden aangepast. Dit zal overigens nog circa 5 jaar duren omdat eerst vervangende capaciteit moet worden gerealiseerd.	BEL/OMB			Deze aanbeveling wordt indien nodig t.z.t. uitgevoerd (ca. 2026).	vervallen
4	Overweeg om met zoals de provincie Utrecht onderzoek te doen naar de risico's van grondwater in het deel van het intrekgebied dat buiten het beschermingsgebied ligt. Deel de overweging met PS. In de Omgevingsverordening zijn geen regels opgenomen ter bescherming van het intrekgebied buiten het grondwaterbeschermingsgebied. Over de Utrechtse grondwaterwinningen is aangegeven dat een groot deel van het gewonnen water uit dit deel van het intrekgebied kan komen. Eventuele verontreinigingen kunnen (op termijn) van invloed zijn op de kwaliteit van het gewonnen water.	Voor de duingebieden geldt dat de intrekgebieden binnen het beschermingsgebied vallen. De beschermingsgebieden zijn zelfs groter dan de intrekgebieden. Een deel van het water uit de duinen stroomt niet naar de winningen maar naar de duinrand. De ruime begrenzing hangt samen met de eigendomsituatie en geeft ruimte voor optimalisatie van winning in het gebied, bijvoorbeeld aanleg van extra diepfiltratiemiddelen. In het Gooi zijn de intrekgebieden wel groter dan de beschermingsgebieden. Buiten de beschermingsgebieden is in deze regio volop aandacht voor risico's en risicobeheersing. Dit gebeurt via het CBG programma. De aanbeveling van de rekenkamer is feitelijk al opgevolgd.	BEL/OMB			Deze aanbeveling is overgenomen en is onderdeel van programma CBG.	afgerond
5	Overweeg om de ontheffingsmogelijkheden voor de grondwaterbeschermingsgebieden verder te specificeren. Deel de overweging met PS. De provincie heeft er bewust voor gekozen om het begrip 'groot openbaar belang' niet te definiëren, omdat het per geval en per locatie kan verschillen of een project of ontwikkeling als groot openbaar belang kan worden aangemerkt. Volgens geïnterviewden is het een zorgpunt dat de voorwaarden waaronder een ontheffing in grondwaterbeschermingsgebieden verleend kan worden niet voldoende zijn ingekaderd.	In een aparte paragraaf in de omgevingsverordening wordt invulling gegeven aan het begrip groot openbaar belang. Het belang moet naar aard en omvang voldoende zwaarwegend zijn. Dit betekent dat het in ieder geval moet gaan om een algemeen belang en dus niet om een puur particulier of individueel belang. Daarnaast gelden nog twee andere criteria, namelijk er is geen alternatief en risico's zijn verwaarloosbaar. Of zich ooit een situatie voordoet die aan alle drie de eisen voldoet moet nog blijken, maar als dat het geval is kan een ontheffingsverzoek redelijkerwijs niet worden geweigerd. Een nadere specificatie is voor deze unieke situatie op voorhand niet mogelijk. Het betreft incidenteel maatwerk.	BEL/OMB			Deze aanbeveling wordt niet overgenomen, zie motivatie in bestuurlijke reactie.	vervallen
6	Verken op welke gebieden de provincie meer kan bijdragen aan de beschermingsmaatregelen die andere partijen nemen en aan het tegengaan van verontreinigingen waar andere partijen verantwoordelijk voor zijn. Deel de uitkomsten met PS en geef aan welke acties uitgevoerd worden.	In het ontwerp Regionaal Waterprogramma Noord-Holland 2022-2027 hebben wij opgenomen dat wij de gebiedsdossiers zullen evalueren en actualiseren. In deze dossiers worden risico's en maatregelen in beeld gebracht. Wij zullen de herkenning binnen dit kader uitvoeren.	BEL/OMB	2023-K4		6 t/m 11 Deze aanbevelingen worden in samenhang overgenomen als onderdeel van de in het Ontwerp Regionaal Waterprogramma Noord-Holland 2022 - 2027 opgenomen evaluatie en actualisatie van gebiedsdossiers drinkwater en bijbehorende uitvoeringsprogramma's. Achtereenvolgens zullen in de planperiode 2022-2027 de volgende stappen worden gezet: · evaluatie en actualisatie gebiedsdossiers en uitvoeringsprogramma's (2022 - 2023) · uitvoering en bewaken voortgang (2023 - 2027)	2023-K4
7	Ca na hoe de samenwerking met de drinkwaterbedrijven verder kan worden geïntensiveerd en geef hier in overleg met de drinkwaterbedrijven vorm aan. De drinkwaterbedrijven en de provincie weten elkaar te vinden, maar de drinkwaterbedrijven geven aan dat het overleg frequenter kan en er behoefte is aan meer samenwerking.	Wij zullen in overleg met de drinkwaterbedrijven bepalen op welke punten intensivering nodig is en hoe dit vorm kan worden gegeven.	BEL/OMB	2023-K4			
8	Zorg voor voldoende ambtelijke capaciteit voor het behartigen van het drinkwaterbelang en vergroot intern de bekendheid van de zorgplicht drinkwater en de regelgeving voor beschermingsgebieden. Het blijven uitvoeren (en verbeteren) van bestaande maatregelen en het opstarten van nieuwe maatregelen vraagt de inzet van voldoende ambtelijke capaciteit. In een van de gesprekken is aangegeven dat de provincie relatief weinig capaciteit heeft in vergelijking met bijvoorbeeld de provincie Utrecht. Door meer interne kennisdeling krijgen ook degenen die niet dagelijks met de bescherming van drinkwaterbronnen bezig zijn de zorgplicht beter in beeld.	Wij onderschrijven de suggestie niet dat de zorgplicht voor drinkwater en de regelgeving in de provinciale organisatie onvoldoende bekend zijn. Dat het beeld bestaat dat er in Noord-Holland relatief weinig ambtelijke capaciteit aanwezig is kan te maken hebben met het feit dat de zorg grotendeels is ingebed in bredere programma's, zoals CBG, en niet op zichzelf staat. Wij hebben geen indicaties van maatregelen die moeten worden verbeterd of van nieuwe risico's waar maatregelen nodig zijn. Wij zullen dit verder toetsen bij evaluatie en actualisatie van de gebiedsdossiers en de benodigde capaciteit dan opnieuw bepalen.	BEL/OMB	2023-K4			
9	Actualiseer de gebiedsdossiers en uitvoeringsprogramma's. Ca daarbij na welke lessen geleerd kunnen worden van de actualisaties in andere provincies. Ca in de actualiserende dossiers ook in op de waterkwantiteit en de doelen van de Kaderrichtlijn Water voor drinkwaterbronnen. De gebiedsdossiers dateren van 2013-2014 en meerdere betrokken partners geven aan dat de dossiers verouderd zijn en dat de provincie haar regierol bij het actualiseren van de gebiedsdossiers niet oppakt. De Stuurgroep Water adviseert de gebiedsdossiers zes jaarlijks te actualiseren. Maatregelen in de uitvoeringsprogramma's baseren zich op de problemen en risico's die in de	Wij hebben in ons ontwerp regionaal waterprogramma opgenomen dat wij de gebiedsdossiers zullen evalueren en actualiseren. Het waterkwantiteitsvraagstuk is hiervan geen onderdeel, de doelen van de Kaderrichtlijn Water (geen toename van de zuiveringsspanning) uiteraard wel. Voor wat betreft het waterkwantiteitsvraagstuk verwijzen we eveneens naar ons ontwerp regionaal waterprogramma waarin is opgenomen dat wij participeren in onderzoek naar nieuwe winplaatsen. Met betrekking tot het advies van de Stuurgroep Water om elke zes jaar de gebiedsdossiers te actualiseren verwijzen wij naar onze reactie op de tweede conclusie in het rapport en naar aanbeveling 8.	BEL/OMB	2023-K4			
10	Organiseer structureel gebiedsgesprekken. Zorg daarbij dat de vertegenwoordigers van de betrokken partijen vanuit verschillende relevante expertise's aan tafel zitten. Gebiedsgesprekken tussen de provincie, het drinkwaterbedrijf en de gemeente waar onder andere de status van ruimtelijke ontwikkelingen wordt besproken vinden niet structureel plaats. De gebiedsgesprekken zijn de afgelopen vier jaar niet gehouden.	Wij zullen dit doen, te beginnen met de genoemde evaluatie van de huidige gebiedsdossiers. Wij zullen de frequentie van de overleggen met betrokken partijen bepalen. Vanwege de raakvlakken met andere beleidsvelden (met name ruimtelijke ontwikkeling en milieu) zullen wij aansluiting zoeken bij bestaande overlegstructuren zoals bij het programma CBG. Op deze manier willen wij conform wensen van geïnterviewden samenhang aanbrengen tussen preventie, sanering en beheersing van verontreiniging.	BEL/OMB	2023-K4			
11	Bewaak de voortgang van de maatregelen uit de uitvoeringsprogramma's en communiceer hierover richting de betrokken partijen.	In onze reactie op conclusie 2 hebben wij aangegeven dat alle maatregelen zijn uitgevoerd of in uitvoering zijn. In de hiervoor genoemde gebiedsgesprekken zullen wij de voortgang bespreken.	BEL/OMB	2023-K4			

12	Ca met de OD NZKG in gesprek over mogelijke verbeteringen van het toezicht en de handhaving in de beschermingsgebieden. Bespreek ook welke gevolgen dit heeft voor de benodigde capaciteit van de OD NZKG. Deel de uitkomsten met PS en geef aan welke acties uitgevoerd worden.	Wij nemen de aanbeveling over. Binnen de OD NZKG is een 'Uniform Uitvoeringsniveau' vastgesteld. Een van de uitgangspunten hierbij is het Risico en Informatie Gestuurd Werken. Dit betekent dat de inzet van de OD NZKG grotendeels wordt bepaald door analyses van informatie (ofwel signalen) uit het werkveld. Zie ook volgend punt.	BEL/OMB	2022-K4		Deze aanbevelingen worden verwerkt in de VTH opdrachten aan ODNZKG (jaarlijks).	2022-K4
13	Volg de aandachtspunten die uit de gebiedsschouwen komen op en communiceer over de voortgang richting de betrokken partijen. Uit de door de OD NZKG uitgevoerde gebiedsschouwen zijn meerdere aandachtspunten gekomen. De opvolging van de aandachtspunten wordt niet systematisch bijgehouden.	Wij zullen de aanbevelingen uit de gebiedsschouwen betrekken in het hiervoor genoemde 'Uniforme Uitvoeringsniveau'. In plaats van eens in de drie jaar een aparte schouw voor één onderwerp uit te voeren willen wij door goede informatie uitwisseling continue de situatie volgen. Op deze manier kunnen ongewenste situaties worden voorkomen en kan indien nodig tijdig worden ingegrepen.	BEL/OMB	2022-K4		2022-K4	
14	Omschrijf in de beleidsdocumenten wat verstaan wordt onder een 'redelijke' en 'goede' drinkwaterprijs. Of overweeg om de drinkwaterprijs niet op te nemen als doelstelling. De termen redelijke en goede drinkwaterprijs zijn in het beleid opgenomen bij de doelen en ambities, echter is niet nader toegelicht wat hieronder wordt verstaan. De drinkwaterprijs is sterk afhankelijk van andere partijen en de provincie heeft daar	Wij kunnen een redelijke drinkwaterprijs niet precies kwantificeren. Dit betekent niet dat een dergelijk kwalitatief doel geen betekenis heeft. Aan het kwalitatieve doel zijn onze eigen inspanningen verbonden, zoals een goede bescherming, uitvoering van het programma Gebiedsgericht Beheer het Gooi en participatie in de ontwikkeling van nieuwe winplaatsen.	BEL/OMB			Deze aanbeveling wordt niet overgenomen, zie de Bestuurlijke reactie voor motivatie in bestuurlijke reactie.	vervallen